

Programma

Kamermuziek

21 december 2023, 12.30

Podium Azijnfabriek | Triniteitstraat 19 | 's-Hertogenbosch

Entree € 12,00 | Vrienden gratis

Lisa Jacobs	viool
Robin Veltman	viool
Shih Hsien Tsai	altviool
Ketevan Roinishvili	cello
Johannes Krebs	cello

A. Arensky
(1861-1906)

kwartet voor viool, altviool en 2 celli in a klein nr 2

- Moderato
- Variaties op een thema van. P.I. Tschaikowsky
- Moderato
- Finale. Andante sostenuto

PAUZE

F. Schubert
(1797-1828)

strijkkwintet in C D956

- Allegro ma non troppo
- Adagio
- Scherzo. Presto - Trio. Andante sostenuto
- Allegretto

Toelichting

Anton Arensky's tweede strijkkwartet, gecomponeerd in 1894, is een eerbetoon aan Tsjaikovski. Arensky, zoon van muzikale ouders, was een wonderkind en componeerde op negenjarige leeftijd reeds liedjes en pianostukken. Hij studeerde compositie bij Rimski-Korsakov aan het conservatorium van Sint-Petersburg en ging na zijn afstuderen lesgeven aan het conservatorium van Moskou, waar hij zijn studenten onder meer Rachmaninoff, Skrjabin en Glière waren. In Moskou werd Arenski ook een collega van Tsjaikovski, wiens meer kosmopolitische classicisme een grotere invloed op Arenski had dan het nationalistische karakter van Rimski-Korsakov's muziek.

Kwartet nr. 2 was opgedragen 'ter nagedachtenis aan Tsjaikovski', en het middelste deel ervan is een set van zeven variaties op een lied van Tsjaikovski, 'Legend', uit 16 Songs for Children, Op. 54. Het thema wordt duidelijk gepresenteerd door de eerste viool met tokkelbegeleiding. Sommige fantasierijke variaties van Arensky leiden het melancholische deuntje in onwaarschijnlijke, zeer gevarieerde richtingen, waaronder een explosieve, pizzicato-gedreven scherzo-achtige variatie. Dit deel werd erg populair als zelfstandig stuk in Arenski's daaropvolgende arrangement voor strijkorkest. Arenski was een expert op het gebied van Russische koor- en kerkmuziek en een sombere psalmmelodie, instrumentaal gezongen, omlijst het eerste deel van dit kwartet. Hints ervan dringen ook door in het heldere, energetisch gedeelte, zoals momenten van verdriet die overgaan in gelukkiger herinneringen. (Arenski brengt dit instrumentale requiem terug als coda aan het einde van het tweede deel.) De psalmmelodiezetting verwijst ook naar het soortgelijke Andante funebre-deel van Tsjaikovski's Strijkkwartet nr. 3 (dat ook een herdenkingswerk was voor de vriend van de componist, de violist Ferdinand Laub). De Finale begint met verdere verwijzingen naar de Russische psalmodie en citeert vervolgens de beroemde volksmelodie die verschijnt als het Russische thema in het Trio van Beethovens Tweede "Razumovsky" Strijkkwartet (Op. 59, nr. 2) en in de kroningsscène van Moessorgski's opera Boris Godoenov. Dat levert een levendig fugatogedeelte op, dat snel en briljant eindigt. Er is gesuggereerd dat Arensky de kroningsscène van Moessorgski beriep om te impliceren dat Tsjaikovski tot keizer van alle muziek zou worden gekroond. Arenski koos voor dit werk de ongebruikelijke bezetting van viool, altviool en twee cello's om de diepe, treurige sonoriteit ervan te versterken, vooral in de toespelingen op Russische liturgische gezangen. Zijn uitgever, die begrijpelijkerwijs bezorgd was over de uitgave van een uniek werk, haalde Arenski over om het ook te arrangeren voor het standaardstrijkkwartet van twee violen, altviool en één cello, maar vandaag hoort u het in originele bezetting.

Schuberts Strijkkwintet in C voor 2 violen, altviool en 2 cello's is een van de meest indrukwekkende werken uit de kamermuziek-literatuur. Een muzikaal monument. Strijkkwintet in C opus 163 werd geschreven in de nazomer van 1828, tevens de nazomer van Schuberts leven. Het is de muziek van een hartstochtelijke intensiteit, een romantische droefheid, en gelukkig ook een spontane vrolijkheid. Kortom; het is allesbehalve een serene compositie. Hier manifesteert zich een actieve, energieke man, iemand die het hoogste plan van zijn leven heeft bereikt. Het kwintet beleefde uiteindelijk haar première in 1850.

Stichting Vrienden Kamermuziek 's-Hertogenbosch

U wordt **Vriend** voor € 140,- per jaar. Voor elke volgende bewoner op uw adres betaalt u € 100,-.

Uw aanmelding is meer dan welkom bij onze Vriendenadministratie

Sint Jacobstraat 13, 5211 LP 's-Hertogenbosch, 073 - 55 30 062, NL78RABO0116241608

Meer informatie: info@kamermuziekshertogenbosch.nl en www.kamermuziekshertogenbosch.nl

De rozen worden aangeboden door

Hinthamerstraat 200 - Tel. 073-6142226 - Fax. 073-6142226 - 5211 MX - 's-Hertogenbosch